

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПУНКТУАЦІЙНА ВПРАВНІСТЬ СТУДЕНТА»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (3 кредити)

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Теслицька Галина Іллівна - кандидат філологічних наук, асистент кафедри сучасної української мови https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=owMs4EAAAAJ
Контактний тел.	+380980636944
E-mail:	g.teslitska@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=155
Консультації	вівторок з 14.30 до 16.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пунктуаційна грамотність має важливе значення для правильного сприймання будь-якого тексту. Правильне пунктуаційне оформлення тексту забезпечує його адекватне сприймання й розуміння. Проте студенти часто порушують пунктуаційні норми, допускаючи такі основні помилки: відсутність потрібних розділових знаків, уживання пунктуаційних знаків поза правилами, ненормативна заміна одного знака іншим. Основними причинами цих відхилень є низький рівень знань синтаксису й пунктуації української мови, недбале редагування матеріалів, брак часу на їх належне пунктуаційне оформлення.

Пунктуаційні норми як правила правопису передбачають тільки основні випадки використання пунктограм, репрезентуючи не завжди чітку альтернативу у використанні / невикористанні розділового знака. Кодифікація пунктуаційних норм часто є умовною, залежить від багатьох об'єктивних та суб'єктивних чинників речення, які можна простежити та оцінити на достатньому рівні лише в конкретному текстовому матеріалі.

Курс «Пунктуаційна вправність студента» передбачає удосконалення практичних навичок та вмінь при використанні інтерпозиційних та постпозиційних пунктограм речення, а також в поглибленні знань щодо теоретичних аспектів української пунктуації.

Мета курсу – репрезентувати студентам дискусійні та проблемні питання української пунктуації, допомогти їм засвоїти принципи пунктуаційного аналізу речення й тексту, навчити правильно визначати типи пунктограм, розвивати навички визначення тих чи тих пунктограм у реченні, тексті (наприклад, тире між підметом і присудком, розділові знаки при однорідних членах речення, розділові знаки у складносурядних, складнопідрядних, складних безсполучникових реченнях; у конструкціях із прямою мовою, непрямою мовою та невласне прямою мовою та ін.), ознайомити з тими науковими джерелами, до яких можна звертатися для постійного вдосконалення культури писемного мовлення.

Запропонований курс дозволить студентам засвоїти основні правила постановки розділових знаків; зрозуміти принципи української пунктуації та типи пунктограм; ознайомитися з інноваційними процесами, що відбуваються в українській пунктуації; простежити вплив стилістики на використання розділових знаків (використання пунктограм у стилістично нейтральних і стилістично забарвлених реченнях), оцінити авторське використання пунктуаційних знаків.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ПУНКТУАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: РОЗВИТОК ТА ІННОВАЦІЇ	
Тема 1.1	Пунктуація української мови: обсяг і термінопоняття. Історія становлення пунктуації української мови. Перші пунктограми давньоукраїнських пам'яток. Розділові знаки в граматиках та художніх творах VII-XIX ст. Новаторський вплив письменників на формування пунктуаційних правил. Становлення пунктуаційних норм та наукової термінології в XX-XXI ст.
Тема 1.2	Принципи української пунктуації (структурно-граматичний, інтонаційний, смисловий) Типи пунктограм.
Тема 1.3	Інноваційні процеси в українській пункції. Альтернативні випадки вживання розділових інтерпозиційних знаків. Факультативне та індивідуально-авторське вживання розділових знаків.
Тема 1.4	Пунктуаційний аналіз речення як спосіб оволодіння нормами української пунктуації. Аналіз інтерпозиційних та пост позиційних розділових знаків у реченні та тексті.
МОДУЛЬ 2. РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В КОНТЕКСТІ СИНТАКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ: ПРОСТЕ, УСКЛАДНЕНЕ ТА СКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ, ТЕКСТ	
Тема 2.1	Складні випадки пунктуації в простому реченні: кома, тире. Аналіз розділових знаків на синтаксичному матеріалі різних стилів мовлення.
Тема 2.2	Функційні особливості розділових знаків в ускладненому реченні
Тема 2.3	Функційні особливості розділових знаків у складному реченні
Тема 2.4	Розділові знаки для оформлення прямої мови та цитат.
Тема 2.5	Актуальні проблеми аналізу пунктуації в контексті складних синтаксичних побудов (надфразна єдність, період).

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання і викладання:

- практичний метод (практичні вправи, практичні роботи);
- словесний метод (дискусія);
- наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- методи дистанційного навчання;
- самостійна робота (виконання завдань);.

Освітні технології:

- технології особистісно зорієнтованого навчання, які забезпечують розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (слухання, говоріння, читання і письмо), формують комунікативні уміння;
- комунікативні та інформаційно-комунікаційні технології, технології проблемного навчання.

Викладання та вивчення курсу відбувається з використанням освітніх

технологій, зорієнтованих на особистість учасника навчального процесу (особистісно орієнтована технологія навчання); інтерактивних технологій кооперативного, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань; освітніх технологій, спрямованих на активізацію та інтенсифікацію діяльності студентів (технології проблемного навчання; технології самоосвіти); інформаційно-комунікативних технологій для підвищення мотивації до навчання, індивідуалізації і диференціації процесу навчання; освітніх технологій модульного навчання.

Визначені технології навчання передбачають використання таких методів: репродуктивних – для повторення готових зразків або роботи за готовими зразками; творчих, проблемно-пошукових методів – для самостійної, творчої пізнавальної діяльності; пояснювально-ілюстративного методу; проблемного викладу матеріалу; методу бесіди; узагальнення та інтерпретації складних мовних явищ; моделювання проблемних ситуацій щодо аналізу та розуміння певних мовних явищ; аналітичного методу, дослідницького та опрацювання наукових джерел; методи контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції, самокорекції та взаємокорекції.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, творча робота, проект, презентація та ін.

Підсумковий контроль – екзамен.

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів з курсу здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (заліку).

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмовий матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, створення презентації, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Оцінювання виконання студентами окремих елементів тем проводиться: на практичних (практичні завдання, обговорення), контрольних роботах за окремими темами, тестування, виступи, презентації); самостійних роботах; на консультаціях.

Для консультування студентів із виконання індивідуальних і домашніх завдань, контрольних робіт, їх підготовки до поточного оцінювання знань (відповідно до розкладів занять та консультацій викладача) передбачаються індивідуальні та групові консультації.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікуємо, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентують такі документи:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(посилання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

1. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Pravopys.2019/ukr.pravopys-2019.pdf>
2. <http://www.mova.info/>